

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 12.11.2025
Sayı: 1504

10/3398

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de gazetecilere yönelik gözetim, tutuklama, adli kontrol uygulamaları, yargı süreçleri, basın çalışanlarının çalışma koşulları, dijital medya ve yerel basına yönelik baskılar ile basın özgürlüğüne ilişkin yapısal sorunların tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Medine İktisadî
Türkiye Mv.

Fahri ÖZKAN
Kırklareli Mv.

Ali Karababa
Uşak Mv.

Cem ~~Arslan~~
Tekirdağ Milletvekili
Türker A78
Bom Mv.

Yüksel Tokten
İzmir Mv.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Veli Ağbaba
Malatya Mv.

Melek Meriç
Gaziantep Mv.

Aliye Timisi ERDEVER
Ankara Mv.

Fahri Özalp
Tunceli Mv.
Tehirdağ Mv.

Fahsin Acaklı
Rize Mv.

Deniz Demir
Düzce Mv.

GEREKÇE

Basın özgürlüğü, Anayasa'nın 26'ncı maddesiyle güvence altına alınmış olmasına rağmen, Türkiye'de uzun süredir iktidarın sistematik baskı politikaları ile fiilen daraltılmaktadır. Demokratik toplum düzeninin korunması, kamu gücünün denetlenmesi ve yurttaşların doğru bilgiye erişimi, basının özgürce çalışabilmesine bağlıdır. Ancak mevcut uygulamalar, basını denetlemek yerine susturmaya yönelmiş durumdadır.

Son yıllarda, gazetecilik faaliyetlerine yönelik baskılar, gözaltı ve tutuklama uygulamaları, akreditasyon ve haber takibi sınırlamaları, dijital medya üzerindeki denetim ve sansür mekanizmaları belirgin biçimde artmıştır. Haber takibi sırasında polis fiziksel müdahaleleri ve engellemeleri olağan hale gelmiş, gazetecilerin kamusal alanı izleme hakkı sistematik biçimde sınırlandırılmıştır.

19 Mart 2025 tarihinde İstanbul Saraçhane'de gerçekleştirilen eylemde en az 10 gazeteci gözaltına alınmış; İstanbul'daki farklı gösteriler kapsamında gözaltına alınan 7 gazeteci tutuklanmış, bir kısmı adli kontrol şartıyla serbest bırakılmıştır. Diyarbakır'da yürütülen soruşturmalarda ise en az 20 gazeteci üç yılı aşkın süredir adli kontrol altında tutulmakta ve yurt dışına çıkış yasakları nedeniyle mesleki faaliyetleri engellenmektedir. Artvin merkezli soruşturmada 3 gazetecinin tutuklanması, Türkiye'de yerel basının da baskı altına alındığını göstermektedir.

Bunun yanı sıra, son dönemde çok sayıda gazeteci şafak operasyonları ile gözaltına alınmış; bazı gazeteciler sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek ifadeye çağırılmıştır. Basın mensuplarının sabaha karşı evlerinden alınması, gazeteciliğin "suçüstü" faaliyeti gibi gösterilmesine yol açmakta, kamuoyunda açık bir gözdağı işlevi görmektedir.

Yabancı basın çalışanlarının çalışma izinleri ve ülkeye giriş çıkışları da keyfi uygulamalara konu olmakta; bazı gazeteciler yargılamalar sonrası sınır dışı edilmekte ya da çalışma vizeleri yenilenmemektedir. Bu durum, Türkiye'nin uluslararası yükümlülükleriyle açıkça çelişmektedir.

Ayrıca, gazeteci Hakan Tosun'un şüpheli ölümü gibi olaylarda etkin soruşturma yürütülmemesi, gazetecilere yönelik saldırı ve tehditlerin cezasız kalma ihtimalini güçlendirmekte; bu durum mesleğin güvenli icrasını doğrudan tehdit etmektedir.

Bu tablo yalnızca gazetecileri değil, toplumun haber alma hakkını doğrudan etkilemektedir. Basının özgür olmadığı bir ülkede demokrasiden, hesap verebilirlikten ve kamu yararından söz etmek mümkün değildir. Baskıların süreklilik kazanması, yapısal ve sistematik bir sorunla karşı karşıya olduğumuzu göstermektedir.

Bu nedenle; gazetecilerin gözaltı ve tutuklanma süreçleri, yargının bağımsızlığına yönelik baskılar, basın kartı ve akreditasyonun siyasi bir kontrol aracına dönüştürülmesi, haber takibine yönelik polis şiddeti ve engellemeler, RTÜK ve BTK'nın iktidar lehine sansür ve cezalandırma organına dönüşmesi, yerel basının ekonomik olarak bağımlı hale getirilmesi, dijital medya üzerindeki baskıların sistematikleşmesi ve gazetecilere yönelik tehdit ve saldırıların cezasız kalması gibi sorunların köklü biçimde incelenmesi zorunluluk haline gelmiştir.

Belirtilen gerekçeler doğrultusunda; basın özgürlüğünün sistematik biçimde baskı altına alınmasının demokrasi, hukuk devleti ve toplumun haber alma hakkı açısından yarattığı ağır sonuçların tüm yönleriyle araştırılması, sorumluluk mekanizmalarının açığa çıkarılması ve kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi hususunda çalışmalar yapılması elzemdir.

